

Izhaja

vsak četrtek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6.—
» Nemčijo . . . » 7:50
» ostalo inozemstvo . . » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglašila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglašje med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglašje se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravnštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista „Mir“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnohranišnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 11. oktobra 1918.

Št. 41.

Monarhija, Nemčija in Turška za premirje in mir.

Dogodki v Bolgariji so na centralne države bolj vplivali, kakor je sodil ministrski predsednik Hussarek v svojem govoru v državni zbornici. Govorniki vseh strank v državnem zboru so položaj bolje umevali kakor Hussarek. V državnem zboru je prodrlo načelo, da si naj narodi sami odločajo svojo usodo, svojo bodočnost. Nemški nacionalci so sami pograbili za to rešilno bilko in so s krščanskimi socialci in nemškimi socialnimi demokrati sklenili, da bodo postopali skupno, da rešijo, kar se zanje še da rešiti. Zedinili so se na podlagi socialdemokratskega sklepa, ki priznava slovanskim in romanskim narodom v Avstriji pravico do samoodločbe, da pa to zahtevajo tudi zase. Slovanom priznavajo pravico, da si ustanovijo svoje države, odklanjajo pa odločno, da bi Slovani v svoje države vzeli tudi nemška ozemlja. Kakšen preobrat v najkrajšem času! Kje so ostali nemški „belangi“?

Pod vtisom položaja v Bolgariji in na francoskem bojišču so Avstro-Ogrska, Nemčija in Turčija sklenile, da se obrnejo na predsednika Združenih držav Wilsona s predlogom, da sklenejo z njim in njegovimi zavezniki takojšnje premirje na suhem, na morju in v zraku in pričnejo takoj pogajanja za mir; podlaga za ta pogajanja naj bude 14 točk Wilsonove poslanice kongresu dne 8. januarja 1918 in štiri točke Wilsonovega govora 12. februarja 1918, pri čemer se bo oziralo tudi na izvajanja Wilsona dne 27. septembra 1918.

Wilson je 7. t. m. prejel ta predlog in do danes še ni odgovoril. Antantno časopisje odklanja vsako premirje; iz postopanja antante v Bolgariji lahko sodimo, kakšen bo Wilsonov odgovor, ki se bistveno najbrž ne bo mnogo razlikoval od stališča antante.

Tudi v Nemčiji se trudijo, da bi se demokratizirali in tako omogočili mir. Novi kancler je badenski princ Maks; v vlado je vstopil socialni demokrat Scheidemann in bojeviti govori vsenemcev so vtihnili.

Tudi v monarhiji nameravajo spremeniti kurz. Profesor dr. Lammascch velja za bodočega moža, na Ogrskem pa grof Karoly. Na Dunaju mislijo sedaj na federalizacijo, to je zvezo narodnih držav v Avstro-Ogrski, ki pa nasprotuje popolni samoodločbi narodov, ako se hoče narodom vnaprej predpisati, za kaj da se naj odločijo. Ko bi bili Nemci in njihova vlada 30. majnika 1917 sprejeli zahteve avstrijskih Slovanov, bi jim bila prihra-

njena mnoga razočaranja, ki so jih doživeli in jih še bodo. Vsled svoje strasti in sovraštva do Slovanov so Nemci slepi in vsikdar prepozno spoznajo pravi položaj. Tudi sedanjega položaja še niso spoznali njihovi pokrajinski časopisi, ki živijo samo od hujskanja proti Slovanom. Le resnejši njihovi listi vedó, da je nemški nadvladi nad Slovani za vselej odklenkalo in da je zaman ves trud, klicati nazaj čase, ko smo bili Slovenci sužnji nemške gospode. Tako piše „Tagespost“ od sobote:

„Kaj bo Wilson odgovoril? Bo njegov odgovor povedal: da! ali pa nam bo kakor nedavno iz Balfourjevih ust zadonela hladna in trda beseda: Prepozno! Ta strašna negotovost more le nekaj dni trajati in potem se bo odločilo, ali je treba kelih do zadnje kaplje izpiti ali pa je tudi pri sovražnikih srečati pamet in povratek k človečnosti.“

Jugoslavija prihaja s tako silnimi in naglimi koraki, kakor se sami nismo nadejali. Koliko notranjih bojov smo še pričakovali, predno se nam uresniči naš program! Ali pa ni žalostno, da je šele svetovni položaj prisilil našo vlado, da je sprejela Wilsonov program glede pravic narodov, namesto da bi se bil Dunaj sam spametoval in vstregel našim zahtevam. Vsaka krivica se tepe in maščuje, tepen je tudi zloglasni, nasilni avstrijski sistem proti avstrijskim Slovanom!

Krekov duh.

(Ob obletnici Krekove smrti, umrl dne 8. vinotoka 1917 v Št. Janžu na Dolenjskem.)

Bog je z nami, kdo bo proti nam,
ko si zidamo svoj lastni hram!
Mi, ki bili vedno smo berači,
svoje smo usode zdaj kovači,
močni, z voljo v rokah in v očeh.
Mi, ki bili vedno smo na tleh,
da močnejši so po nas hodili,
kdaj verige sužnje smo zdrobili,
kdaj postavili smo v bran se sili?

Zabesnel iz nas je ljut vihar,
ljut vihar, ko do tedaj nikdar,
kar med nami je vzplamtel klicar,
narod ves k svobodi je pozval,
ga pozval, pod smrtno koso pal.

Ves drhteč je narod glas poslušal;
v dneh trpljenja se je preizkušal,
pa si rekel: „Glej, kak sem močan,
pa sem tujcu bil molčeč tlačan!“

In ves rod je v silni moči vstal
komaj da klicar je mrtev pal.

Šel od nas je . . . A ti, narod, znaj:
Iz višav zre náte on sedaj.
Ko si zidaš zgradbo lastne hiše,
duh njegov skoz novo zgradbo diše.
Čuvaj ga, moj rod! Do konca dni,
Krekov duh naj med teboj živi!

Ksaver Meško.

V zaželeni deželi.

(Fr. pl. Šuklje.)

I.

Prelep, uprav veličasten je dandanes pogled na vzdramujoči se narod slovenski! Kaka globoka sprememba od onega zgodovinskega trenutka sem, odkar je nepozabni naš voditelj Jan. Ev. Krek o pravem času in z mogočno roko med trpeče naše ljudstvo vrgel odrešilno besedo, jugoslovansko deklaracijo! Uže je ideja pripravljena bila v naših srcih. Ko je tedaj stopila na dan, razširjala se je s čudovito hitrostjo po celém slovanskem ozemlju ter zmagovito prodrla do najoddaljenejših gorske koč. V enem glasu strnile so se vse naše želje in strankarska prizadevanja: „Dajte nam Jugoslavijo!“ In tako silna je narodna volja, tako izrazita njena odločnost, da so v naprej brezuspešni vsi poizkusi, ustavljati se mogočnemu ugledu narodne duše. Jugoslavijo hočemo in — dobili jo bomo!

Prekrasno pač bude upravnó ozemlje jugoslovansko, blagrovano z vso prirodno lepoto ter obdarovano z vsem naravnim bogastvom. Gorski velikani našega planinskega sveta in divje razklano kraško gorovje na črnogorski in srbski meji, čar gorenjskih in koroških jezer in nepopisna krasota plitviških jezer v Liki — morda najlepše, kar turistu nudi Evropa —, podzemeljska čuda naših jam in sanjava krasota jadranskega obrežja — katera dežela na celém svetu se bo pač mogla meriti z našo Jugoslavijo, kar se tiče naravnega lepotečja! In prirodno bogastvo! V hrvaški in slavonski nižavi najrodovitnejše polje, po bregovih in gričkah od slovenskih gora in znamenitega Pohorja doli do blagoslovljene Fruške gore najlepši vinogradi, velikanske šume z neizčrpnim bogastvom hrastovega, smrečjega in bukovega lesa, pod zemljo deloma še nedvignjeni zakladi železa, premoga, svinca, živega srebra, asfalta in drugih porabnih rud in kopanin, bla-

Podlistek.

Bodoča slovenska znanstvena akademija.

(Konec.)

Dr. Milko Kos nam poroča o nameravani ustanovitvi škočje v Gornjem gradu leta 1237, profesor Kaspret nam prinaša nov prispevek k rodovniku Franceta Prešerna. — To bi bila na kratko vsebina prvega zvezka „Časopisa za slov. jezik, književnost in zgodovino“.

Vsebina prvega zvezka znanstvenega časopisa nam je torej porok, da se bo podjetje uspešno razvijalo, ako bo slovenska javnost slovensko razumništvó razumelo in čutilo njega veliki pomen. Oprostiti se moramo na vseh poljih — tudi na znanstvenem polju tujega jarma, tujega jerobstva. Ustvariti si moramo svojo lastno, neodvisno, splošno slovensko strogo znanstveno glasiló, glasiló, ki bo imelo tudi pri drugih narodih ugled in veljavo. — Imeti moramo svoj znanstven list, ki bo imponiral našim sosedom — slovanskim in neslovanskim. Tudi Slovenci se moramo tako daleč povzpeti, da se bodo tudi naši viri, naše knjige citirale in navajale kot znanstvene knjige, znanst-

vena dela. — In ta vzvišen, strogoznanstven namen ima novi „Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino“. Časopis bo ognjišče, središče strogoznanstvenega delovanja vseh slovenskih znanstvenikov brez vsake provincijalne omejitve.

Spoznavati bistvo slovenskega naroda in njegovega jezika je glavni namen novega časopisa.

V kratkem izide druga številka „Časopisa“. Oglasili se bodo v njem novi slovenski znanstveniki kakor privatni vseuč. docent dr. Fr. Ramovš z razpravo: „Delo za revizijo za Dalmatinovo biblijo“, prof. dr. Grafenauer: „O zastopstvu prvotno-slovanskih nazalov v slovenščini“, dr. Prijatelj: „Ustanovitev slovenske stolice v Ljubljani na liceju 1817“ (kot nadaljevanje njegove razprave „Slovenščina pod Napoleonom“). Isti pisatelj bo priobčil tudi razpravo „O Kersnikovih časopisih Veji in Kresu“. Tudi licejski skriptor dr. A. Žigon je obljubil več zelo zanimivih razprav. Povabljeni so pa vsi slovenski znanstveniki, razumniki in prijatelji slovenske znanosti, da se oglašijo bodisi kot sodelavci ali kot naročniki in podporniki, bodisi da pridobe podjetju novih pristašev in naročnikov. Čimveč bo sodelavcev in naročnikov podpornikov, tembolj plodnosno se bo moglo raz-

vijati novo znanstveno glasiló. Na delo torej za višek naše kulture, slovenske znanosti in vede.

Izdajanje časopisa se je omogočilo na ta način, da je neimenovan slovenski mecen obljubil podjetje podpirati s prispevki po 1000 K skozi tri leta in nekaj prijateljev slovenske znanosti po 100 K tudi za isto dobo. Naročnina znaša samo 8 kron na leto. Naročnina se lahko pošilja kar na tiskarno: Ig. pl. Kleinmayer et Ferd. Bamberg v Ljubljani. Iz Koroškega se je oglasilo — kolikor nam je znano — doslej 30 naročnikov na znanstven „Časopis“. A to je za Koroško, ki je bila nekdanj zibelka slovenskega življenja, vse premalo. Pokažimo ravno v tej velevažni zgodovinski dobi, da smo Slovenci — tudi koroški — narod, ki se zaveda svoje sedanjosti in tudi bodočnosti. Udeležimo se znanstvenega slovenskega podjetja v večjem številu. Kdor prispeva enkrat s 100 K, že postane deležnik podjetja. „Časopis“ naj bo mejnik na slov. znanstvenem polju in naj bo začetni temeljni kamen bodoče „slovenske znanstvene akademije“.*

Dr. Počtnik.

* Uredniki „Časopisa“ so: Vseuč. prof. dr. Nachtigall, prof. Kaspret v Gradcu in dr. Fr. Kidrič, kustos dvorne knjižnice na Dunaju.

gotvorne toplice in zdravilni vreli v izobilju, poleg teh naravnih bogastev pa — sinje morje z celo vrsto izbornih pristanišč, morje jadransko, katero direktno drži proti sueškemu prekopu kot najkrajša cesta med evropsko celino in južno in vzhodno Azijo, vzhodno Afriko in daljno Avstralijo!

To je naše ozemlje in kako je ljudstvo, katero tod prebiva? Poznamo ga in lahko se nanj zanašamo! Skozi dolga, mračna stoletja zaslužjen in teptan, ohranil je troimenski naš narod navzlic robstva in bolečini vendar neupognjeno svojo moč in žilavost. Le zavedal se ni svoje sile in potrpežljivo klonil je svoj tilnik pod težki jarm, ki so mu ga ukladali sosedje, prevzetni Madžar in nemški „Herrenvolk“. Danes pa je vstal naš narod, vzbudil iz zaspanosti ga je bojni vihar, kateri sedaj svoje lastne moči in in nikdar več se ne bode klanjal nepoklicanim jerobom in neopravičenim tlačiteljem. Ves narod naš, Slovenci, Hrvatje in Srbi, združeni smo v eni želji in zahtevi, v očigled celega sveta terjamo svojo državno in upravno samostojnost, svojo lastno streho, svojo Jugoslavijo. Nič več a tudi — nič manj! Tu nima mesta za kramarsko barantanje, tu ni več prostora za ono pohuljeno psevdodiplomatiško prekanjenost, katera bi najrajši pod krinko državniške modrosti zadušila sveti plamen narodne navdušenosti s prozornim namenom, da bi dotičnik v vročem pepelu zgorelih narodnih nad sem si — pražil in cvrl svojo mastno pečenko!

Toda baš ker je tako omamljivo lepa ideja našega upravnega združenja, se čujejo — in to včasih s prav resne strani — pomisleki in dvomi o njeni praktični izvedljivosti: „Kako bomo mogli pod svojo lastno upravo izhajati mi Slovenci, Hrvatje in Srbi,“ vprašajo oni — „mi, ki smo razdvojeni po tisočletni zgodovini, razdeljeni celo po svojih veroizpovedanjih, že dolga stoletja brez ožjega stika in prometa, da, celo nahujskani in naščuvani drug proti drugemu?“ In z druge strani se zopet kdo oglasi: „No, pa recimo tudi, da se nam posreči, omisliti si tako državno in upravno obliko, s katero se da shajati — kako jo pa bomo mogli plačati sami, mi sinovi zanamjenih in sedaj zaostalih dežel, večinoma upuščenih in osiromašenih po grozotah svetovne vojske? Mar ne bo finančni polom naravna posledica naše samostalnosti?“

To so premisleki in ugovori, katerih ne kaže ošabno in prezirljivo odklanjati „a limine“. Iz njih se poraja dolžnost, resno premišljevali o načinu, kako in pod katerimi pogoji utegnejo najbolj shajati naše dežele in njih prebivalci pod svojo novo domačo streho. Nikoli se ne bomo prerano bavili s temi temeljnimi pisanji. Torej sem opravičen i jaz, ako se lotim naloge, v tem članku in njegovih nadaljevalnih načrtati osnutek o bodoči naši upravi. In ker sta uprava in ustava ozko spojeni med seboj, se bom moral nehote dotakniti, dasi le z mazincem, preočljivega ustavnega problema. Predobro znam, da bo moje delo nepopolno in površno stesano, polno peg in marog, na premnogih mestih nezadostno in pomanjkljivo. A to me ne plaši! Dovolj, če sprožim diskusijo o stvari, ki nujno zahteva javni interes in vsestranski resni študij!

Moje razmotrivanje o upravni in ustavni obliki bodoče samostalne Jugoslavije se pa naslanja na dvojno načelno podstavo.

Z ene strani skušam namreč kot pripadnik zgodovinske smeri navrhni omislenih upravnih reform sezidati na temelju onih upravnih zasnov, katere smo prejeli od svojih prednikov ter o katerih znamo, da so se istinito bile obnesle v upravni praksi. Po nepotrebnem nobenih novotarij! A žalibog, v danem slučaju, ko zidamo s tal svojo Jugoslavijo, najdemo bore malo porabnega stavbnega gradiva v ostalinah prejšnje uprave. Kaj potrebujemo? Moderno, točno, preprosto, ceneno in pošteno upravo! In kaj nahajamo? V Avstriji zastarelo, prekomplificirano, počasno, predrago in — vsaj v zadnjih letih — dokaj nagnjito upravo. Madžarska in hrvatska uprava, dasi v nekaterem pogledu morda boljša od svoje avstrijske tovarišice, ste v drugih boljših izvestno še manje na dobrem glasu. In kaj naj porečem o oni administraciji, s katero je avstro-ogrsko monarhija bila oblagodarila s krvjo pridobljeno Bosno in Hercegovino? Ako bodo kasnejši zgodovinarji kdaj v stanu, natančno pojasniti, iz katerih razlogov je nastala grozovita vojska, kaj vse je povzročilo največjo nesrečo, katera je sploh mogla kdaj zadeti trpeči človeški rod — morajo se ustaviti tudi pri bosanski upravi in njenimi pogubnimi posledicami!

Ne, z upravno organizacijo, katero imamo dandanes še v naših jugoslovanskih pokrajinah, si bomo kaj malo mogli pomagati. Morda je zgolj sodna uprava — vsaj v Avstriji — katero bomo mogli prevzeti precej nespremenjeno. Skoraj povsod drugod trebalo bo korenitih sprememb.

Tako torej s prvim načelom, na koje se naslanja moja razprava. Drugo in poglavito načelo se pa glasi: Hočemo demokrasko upravo in ustavo, v istini prežeto z novodobnim demokraskim duhom! Vse to pa je absolutno nemogoče brez avtonomije, brez narodne samovlade. Avtonomijo povsod: v deželi, okraju, občini. In istinito, nehlinjeno, nespačeno avtonomijo, nikakor pa ne ono spakedrano skrupucalo, kakor ga je n. pr. v Avstriji uvedla Schmerlingova nesrečna vlada. Pobeljen grob je te baže lažnjiva samouprava in za tem blestečim imenom se vam lahko skriva in gnije celo oni upravno-ustavni škandal, kate-rega dan za dnevom v ljubljanskem deželnem dvorcu vpriparja kranjskega deželnega odbora četveroperesna deteljica.

A kako si predstavljam to avtonomijo?

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

Narodni svet za vse jugoslovanske dežele.

Zagreb, 6. oktobra 1918.

Dne 5. in 6. t. m. so se zbrali v Zagrebu zastopniki troimenega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov; ustanovili so Narodni svet za vse jugoslovanske dežele. V „Narodnem odboru“ (Narodno vijeće) imajo v plenumu Slovenci 15 glasov. Izdan je bil sledeči komuniké: Dne 5. in 6. oktobra se je vršil v Zagrebu sestanek odposlancev iz Slovenije in Istre, Hrvatske, Bosne in Hercegovine, Dalmacije in Madžarske zaradi ustanovitve „Narodnega sveta“ (Narodno vijeće) Slovencev, Hrvatov in Srbov. Na tem sestanku se je dosegla popolna edinost gledé cilja kakor tudi glede ustanovitve „Narodnega vijeća“. Sklepi se bodo objavili pozneje.

Narodnemu vijeću so pristopili tudi jugoslovanski socialni demokrati. Naša narodna fronta je trdno spojena za vse čase in bomo Slovenci, Hrvatje in Srbi v vseh važnih zadevah sklepali in postopali skupno. Važno je, da se je tudi Hrvatsko-srbska koalicija, vladujoča stranka na Hrvatskem, izjavila za narodno edinstvo in bo pristopila novoustanovljenemu Narodnemu svetu za vse jugoslovanske dežele. Celó pri Frankovi stranki se je začelo daniti in tu se govori, da se bo stranka očistila in izločila hrvatske Šusteršiče: dr. Horvata, dr. Franka in dr. Sachsa. Mi gremo naprej!

Novi bolgarski kralj.

Kralj Ferdinand bolgarski se je prestolu odpovedal na korist kraljeviču Borisu, ki je že nastopil vladu. Exkralj Ferdinand se je s svojo družino odpeljal v Koburg. Vsa bolgarska zbornica stoji za Malinovom.

Češko-slovaška država.

Zunanji minister grof Burian se je dne 9. t. m. izjavil nasproti več članom gosposke zbornice, da je skupna vlada pripravljena, sprejeti češko-slovaško idejo (misel).

Vojni položaj.

Na Francoskem se srditi boji nadaljujejo. Sovražnik je predrl Hindenburgovo črto od St. Kanténa do Cambréja in zavzel obe ti mesti. Severno naprej se vršijo hudi boji. Angleži so zavzeli Lens in Armentières in napredovali tudi v Šampanji. Nemci se krčevito branijo in so na severnem bregu Suippe pognali nazaj sovražnika.

Na italijanskem bojišču se vršijo manjši boji. V Albaniji se je Pfanzer-Baltinova armada z ozirom na napredovanje sovražnika v Srbiji umaknila proti severu. Naše čete v Srbiji se umikajo od Leskovca proti Nišu. Kako daleč se bodo umaknile, je težko presoditi. V Sveti deželi so Angleži zasedli Damask.

Dnevne vesti.

Pozor pred sleparji! Poroča se nam, da hodijo po več krajih vojaki (morda dezertjerji) po hišah in pravijo ljudem, da so na fronti skupaj s kakim sorodnikom dotičnih hiš in da jim naj nabašejo polno živil, češ da jih nesejo sorodniku na fronto! Ti jih pa ne dobé. Bodite pred takimi, ki jih ne poznate, previdni!

Zasramovanje našega jezika. Po gostilnah in povsod na Koroškem si lahko slišal zabavljati čez našo slovenščino, kako da je popačena, polna nemških besed. Kdor pa je govoril pravilno, so pa rekli, da govori — novo slovenščino. Toda kdo je spravil med naše ljudi nemške besede, ko imamo vendar tako bogat jezik? Kdo drugi kakor šole, uradi in vojaščina! Ako so uradi pošiljali ljudem dopise z nemškimi naslovi, podpisi in vsebino, se boš še čudil, da je koroški

Slovenec ponekod pozabil, da imamo okrajna glavarstva, sodišča, učitelje, odbore, občine, uradnike, dopise, vabila, da plačujemo davke, shode itd. in so v naši govorici nepotrební kakor pezdír v očesu „pecirkhauptmanšafti, grihti, rihterji, lerari, aušusi, gmajne, peomtarji, cušrifte, ajnlodunge, štajri, ferzomlunge itd. Slovenci smo že postavljali hiše in jih zidali, ko Nemci niso še znali pauati. Slovenščina je bila toliko razvita, da so mogli sv. pismo na slovensko predstavljati, ko se je nemška kultura še po medvedjih kožah v pragozdovih valjala! Pa ne zasramujte napak naše govorice vi, ki ste jih zakrivali in jo pačili ter s ponemčevanjem skrbeli, da se naše ljudstvo ni moglo v svojem jeziku izraževati in šolati!

Otvoritev šol na Goriško-Gradiščanskem. Uradno se objavlja, da se v prvi polovici meseca novembra t. l. otvorijo v pokneženi grofiji goriško-gradiščanski vse ljudske in srednje šole z nemškim, italijanskim in slovenskim učnim jezikom. Vpisovanja se bodo vršila potom dopisnice na ravnateljstvo dotične šole, katero se hoče obiskovati, z navedbo podatkov o rojstvu, pristojnosti in zadnje doslej obiskovane šole od 1. do 15. oktobra t. l. V konvikte, pridružene srednjim šolam (t. j. c. kr. realna gimnazija z nemškim, c. kr. realna gimnazija z italijanskim učnim jezikom, c. kr. državna gimnazija s slovenskim učnim jezikom, c. kr. žensko učiteljske s mešaním, c. kr. moško učiteljske s slovenskim učnim jezikom v Gorici ter c. kr. moško učiteljske z italijanskim učnim jezikom v Gradišču), se bodo sprejemali le gojenci dotičnega zavoda. Prošnji, katero je vložiti pri ravnateljstvih konviktov v Gorici oziroma v Gradišču, je priložiti zadnje šolsko spričevalo in potrdilo o obisku šole v šolskem letu 1917/18 ter ubožni list. Roki za izpite se bodo naznanili v drugi polovici oktobra t. l. v časopisih.

Od naših železnic. Sedaj se kam peljati, je res muka. Kako je v vozovih, kdo bo o tem govoril! Saj ve vsak, ki se mora kdaj kam peljati. Nič šip na oknih, popotniki sede in stoje drug na drugem, golazni toliko, da se moraš po vsaki vožnji dva meseca čistiti. A že da dobi človek karto, mora Boga hvaliti! Vobče jih bodo menda uvedli — v 20. stoletju, ko so nam govorili, da so prometna sredstva na višku! — menda samo od postaje do postaje. Prosim pred nedavnim na neki postaji na progi Beljak-Podrožica za karto do Ljubljane in nazaj, da mi v Ljubljani ne bo treba stati pred kolodvorom dve uri. — „Nimamo.“ — „Pa bi bili tako dobri in bi mi naredili, prosim.“ — „Ne smem.“ — Seve ni uradnikova krivda, če ne sme. On mora ubogati višje. — „Pa mi dajte v božjem imenu kar navadno do Ljubljane.“ — „Nimamo. Samo do Jesenic imamo.“ — „A na Jesenicah lahko tudi čakam dve uri na njo. Med tem bo vozil vlak že proti Ljubljani.“ — „Je res sitno, a jaz ne smem drugače.“ — „Zgihala“ sva z gospodom, da mi da do Podrožčice, morda imajo tam „večje pravice“. A tam je bilo isto: „Nimamo! Ne smemo!“ — Na kakih zasebnih, slabo obiskanih progah ne bi človek nič rekel. A na državnih železnicah, v času tolikega prometa v letu 1918., ko bi se v mirnem času menda že lahko vozili direktno iz Londona v Carigrad, je tako potovanje pač vredno naše uprave!

Z dežele. (Na naslov c. k. okrajnega glavarstva v Beljaku.) Odkar je vojna, privrževalni podporni komisiji v Beljaku ni nobenega uradnika, ki bi razumel oziroma bil več slovenskega jezika; tudi nima omenjena komisija na razpolago slovenskih, oziroma dvojezičnih tiskovin, nadalje ne pridejo več na spregled dvojezični ukazi, pozivi, razglasi, katere dobiva okr. glavar od c. kr. deželne vlade, in se isti porabljaajo za ovitke namesto uradnih kovertov. G. okr. glavar, ali je Vam morda znano koliko Slovencev da prebiva v Vašem okraju, ako ne, tedaj Vam priporočamo, da vzamete v roke zadnji statistični pregled ljudskega štetja, kjer se boste prepričali, da vključ sistematičnemu zatajenju Slovencev še nismo pomrli in da tudi Slovenci bi imeli pravico se z uradi v svojem maternem jeziku sporazumeti ter da bi tudi ne bilo odveč, ako bi Vi oziroma deželna vlada zahtevala od nas žito, krompir, krmo, mleko, jajca in drugih potrebščin v našem jeziku. Tam seve ne vprašate, ali si Slovenec ali Nemec, le daj, pa šele veliko daj! Kakor omenjeno, se nahaja v Vašem okraju 20 občin s slovenskim in 16 občin z nemškim prebivalstvom; zakaj potem ne nastavite uradnika, zmoežnega slovenskega jezika, ki bi razumel težnje slovenskih ženkic in starčkov iz Zilske, Kanalske in Rožne doline ter okolice Beljaka, katerih sinovi oziroma možje stojijo na bojni fronti ali pa so že dali svoje življenje na oltar domovine? To bi bila dolžnost Vaša, oziroma vladna, namesto da pri zborovanjih pihate proti slovenskim kažipotom in pečatom.

Slovenec.

Slovenski kmet na pomoč, da ne omagamo!

Vsakemu je znano pomanjkanje v mestih. Za denar ne dobiš potrebnih živil, da preživiš sebe in družino. Pomanjkanje je hudo. Da olajša tiskarna Družbe sv. Mohorja svojemu osobju ta boj za obstanek, se obrača do naših slovenskih kmetov s prošnjo, da del svojih pridelkov prodajo tiskarni za njeno osobje. Kupujemo vsakovrstna živila, kot krompir (repico), sadje, maslo, kašo i. dr. Če pridete v mesto, pripeljete lahko s seboj ali pa naznanite v tiskarni naslov, da pošljemo koga tja. One kmete, ki so bolj oddaljeni od Celovca, prosimo, da nam potem dopisnice naznanijo, kaj nam morejo prodati in kje. Pišite torej na naslov:

Tiskarna Družbe sv. Mohorja, Celovec, Vetrinjsko obmestje 26.

Gg. poverjenike Družbe sv. Mohorja prosimo, da nas pri tej človekoljubni akciji kolikor mogoče podpirajo.

Mi Vam duševno hrano, Vi nam telesno!

Sinčavas. V soboto, dne 5. oktobra zjutraj je na kolodvoru v Sinčavi neka ženska zahtevala vozni listek v Celovec v slovenskem jeziku. Naduti nemški uradnik se je zvijal, grdo gledal in čivkal: „Bos, bos, bos ist dos?“ in ni hotel dati voznega listka, dokler mu ni ženska povedala, da se pravi Celovec „Klagenfurt“. Ljudje, ki so bili pričujoči, so se zgražali nad zagrizenostjo tega nemškega uradnika, ki ni hotel razumeti slovenski. Slovenci so se pogovarjali, da bo takim krivičnim razmeram napravila konec „Jugoslavija“, v kateri nemški privandanci ne bodo več mogli zaničevati slovensko ljudstvo in naš mili slovenski jezik. Še kratek čas in tudi koroško slovensko ljudstvo bo rešeno nemškega suženstva. Popotnik.

Marija na Zili. (Tatvina v cerkvi.) Tisti tat, ki je ukradel v nedeljo 29. septembra v naši cerkvi sveče, pač ni Slovenec, še manj bralec „Mira“, zakaj ti so pošteni ljudje, o dotičnem tatu pa precej opravičeno dvomimo, da bi bil tak. Zato bo težko bral naš poziv, naj sveče blagohotno vrne, ker morda ve, da sveč dandanes ne pobiramo na cesti kakor kamenje, ampak jih moramo plačati z obilnim denarjem, in Bog, če jih še za denar dobimo. Navrh jih je darovala bogoljubna duša, ki si je morala tiste desetake, kar jih je dala za sveče, res od ust pritrpati. In h koncu naj bo cenjeni gospod tat prepričan, da ga bo sv. Jožef, kateremu je sveče ukradel, prej ali slej občutno potipal. V rimskih cerkvah imajo svečnike priklenjene z verigami, da jih ne odneso takile „romarji“, kakor je bil ta pri Gospe na Zili dne 29. septembra. Misli ti, kako bi pri nas priklenili sveče. — Za stradalce jugoslovanske otroke smo nabrali na Zili 68 K 50 h, dekleta v Bačah 35 K. Vsem blagim darovalcem naj povrne božji Prijatelj otrok! — Je pač sezona (čas) za tatove zdaj pri nas. Kradejo vse, zaseko — Urši Markovic v Poddobravi so jo dodobra pokradli, dvakrat 8. septembra in 29. septembra, ko je bila pri sv. maši, so njeno bajto „obiskali“ — a tudi denarja in srebrnih ur se ne branijo. Tudi svetinje Marijinih družabnic se ne branijo; so pač tudi srebro. Te in pa več sukanca (cvirna), ki se sedaj tudi ne dobi za mačje solze, so si privoščili pri cerkvenem ključarju Jamniku v Hraščah. Toda — morda pa se na nesrečen dan le kateri teh tičkov vjame.

Možica. Veste zakaj so Votlico podrli in v Možici postavili občinsko tehtnico ali vago? Prvo zato, da bi črnim Nemcem in nemškutarjem cesta ne bila preozka, ko bodo bežali pred Jugoslavijo. Drugo pa, da se bodo pred odhodom še zvagali v spomin, kako se jim je dobro godilo med „neumnimi“ Slovenci. — Tako jo je pogruntal šaljivi Jaka izpod Pece. Nemara ima še prav.

Možica. Kje delavci stanujejo. Vsaka luknja mora biti za nje dobra. In če te gospodar tik pred zimo za družino vred vrže na cesto in v celi Možici ne najdeš niti luknje, kaj pa potem? Ali naj grejo taki reveži morebiti v barake k laškim ujetnikom? Kako srečna je na primer ona družina, ki je neustrašeno podpisala izjavo za Jugoslavijo, zato pa se morala preseliti nad — svinjski hlev v golo podstrešje, kjer jih po zimi lahko najdejo enkrat vse zmrzle. Bo jih vsaj nekaj manj, kaj ne, vi veliki prijatelji slovenskih delavcev? In nevarnosti ognja v takem stanovanju občinska oblast tudi ne vidi! Sicer nam je pritožna komisija obljubila par kronic za stanovanje, pa kje naj si ga poiščemo, ko je povsod vse polno? Kako lahko bi Unija postavila še par delavskih hišic in bilo bi mnogim pomagano. Pa skrbno si Unija hrani milijone, pridelane z našimi krvavimi žulji, za uboge delavce pa sta dobra — svinjski hlev in pa cesta.

Lom pri Možici. Krvavi zločin, o katerem je svoj čas poročal „Mir“, še vedno ni pojasnjen. Zdi se, da hočejo pustiti vse mirno za-

spati. A nam sosedom ubogega ubitega Lekša to ni vse eno. Ne moremo ne delati ne spati mirno, dokler se zločinec ne najde. Morebiti se še potika po naših gozdovih, kdo ve? Tolažijo nas sicer, da so bili dezertjerji. Naj jih pa polovijo, če vedo zanje! Pa čudni bi bili taki dezertjerji, ki ubijejo starega človeka, odnesejo pa ničesar! Ko je bila okradena nemška kočna na Uršelski gori, dobili so orožniki v Črni in Možici menda strog ukaz od zgoraj, naj napnejo vse sile, da iztaknejo tatove. In kmalu so jih imeli. Tukaj pa!? — Ali nista življenje človek, četudi je le ubog slovenski bajtar, in pa naša javna varnost več vredna?

Iz možiške doline. Kmetje pozor! Iz dežja pd kap smo prišli, ko so nam dali namesto Gajerspergerja nekega Okorna za „Viehverwerterja“. Prvi je bil surov čez mero, drugi pa je ravnotoliko zvit. Čujte, kaj je poskusil pri neki kmetici-vdovi! Prišel je po lepo rejeno junico in obljubil plačati kilo po 4 K 20 v, a ko je pozneje prinesel denar, hotel je dati samo po 3 K 80 v. Če bi se mu kmetica ne postavila odločno po robu, imela bi več kot 200 K škode. Ta ga je ugnala. Pa koliko je morebiti drugih, ki se ne upajo ugovarjati vsemogočnemu gospodu in trpijo občutno škodo. Ne bodimo vendar tako strahopetni! Če nam že neusmiljeno jemljejo našo živino, naj jo tudi pošteno plačajo po določeni ceni brez vsakega barantanja! Zato mi kmetje nismo tu, da bi nas Okorn odiral v prid itak dosti prebogat celovške vnovčevalnice. Ali pa mogoče na ta način hoče plačati ženskega tolmača, ki ga vlačijo s seboj, ker sam ni zmožen z nami se zgovoriti? Čudno se nam zdi, zakaj da ravno Nemca in tujca oprostijo vojaške službe in mu poverijo za kmetijstvo tako važno službo, ki bi jo stokrat boljše opravljal vsak kmet! Je pač že tako: Okorn je bolj potreben kakor kmetje in pri živini se tudi bolje razume, ker je — vinski agent!

Guštanj-Ravne. Med nami delavci je veliko razburjenje, ker nemški grajščak Osiander zahteva da mora vsak delavec ali delavka, ki dobiva od Osiandra proti plačilu pol litra mleka na dan za vsak mesec tri dni iti k Osiandru delati. — Osiander tistim delavcem plača za vsak delavni dan 2 K 80 v, a ne da nič živeža in pijače. Vprašali bi, po katerem § sme nemški Osiander to zahtevati in zakaj ne zahteva tudi od nemških uradnikov, da bi šli za vsakega pol litra mleka na dan in mesec tudi tri dni delati. Tistim „tolstim“ uradniškim „damam“ bi tudi ne škodovalo, če bi vsaka tri dni na Osiandrovo posestvu delala „roboto“. — Nemške gospe tudi lažje z nemško Osiandrovo družino občujejo po njivah. — Sicer pa upamo, da nam bo Bog dal kmalu „Jugoslavijo“ in potem bo enaka pravica za vse. Kaj pravite, g. Osiander?

Globasnica. V nedeljo dne 29. septembra je bil zopet vesel dan za Globasnico. Dvorana pri Šošterju je bila nabito polna občinstva, prišli so od blizu in daleč, še celo iz Doba so nas počastila vrla dekleta. Imeli smo v svoji sredi več preč. gospodov duhovnov iz sosednih župnij. Posetili so nas tudi preč. gospod profesor Hutter iz Celovca. Igri „Posestrini“ in „Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček“ so igralci prav moštrosko dovršili, za kar so zeli od strani občinstva obilno pohvale, ki so jo pa tudi v veliki meri zaslužili. Med odmorom nas je kratkočasil koncert s krasnimi točkami. Končno je še omeniti deklamacije, s katerimi so se dekleta s svojim nastopom zelo prikupila. Tako je prireditev kat. slov. izobraževalnega društva izvrstno izpadla, za kar se imamo zahvaliti vsem, ki so kaj pripomogli.

Guštanj. Več nas ubogih delavcev smo dobivali dosedaj pri Osiandru po malo mleka, a zdaj na zimo je nam še to odvzeto. Kako naj preživi uboga družina kopico otrok, ker nima ne mleka, niti masti? Koliko mleka pa dobivajo to-

varniški uradniki pri Vas, g. Osiander? Ti imajo še tako vedno več masti in vsega v izobilju. Osiandrovo geslo je: Visoka glava podpiraj visoko glavo — ubogega delavca pa pusti stradati.

Guštanj-Ravne. V naši tovarni je bilo čez leto tudi več žensk, ki so imele vsaki dan zaslužek, a sedaj na zimo so skoro vse odpustili, da so brez zaslužka in eksistence. Tovarna le za Nemce skrbi, a Slovenec naj bo brez pravice in živeža? — Ste tudi izgubili glavo guštanski Nemci.

Sv. Križ pri Črnečah. (Skupni shod podjunskih Marijinih družb) se je vršil tukaj na dan pred povišanjem sv. Križa m. m. Zastopane so bile družbe iz Vogerč, Kazaz, Globasnice, Prevalj, Guštanj in morda še katere druge. Največ (čez 50) članic je prišlo iz Vogerč, vseh skupaj je bilo 100, katero število bi se bilo gotovo podvojilo, ako bi ne bilo tako silno deževalo. Zvečer pred shodom so se zbrale družbenice pri angelu pod goro, od koder so šle za dvema zastavama moleč sv. rožni venec v romarsko svetišče, kjer je imel po blagoslovu škofijski vodnik M. D., č. g. dr. Arnejc praktično navodilo za izpraševanje vesti v poglavitnih družbenih zadevah: čistost, sestrsko ljubezen, pokorščina, zvestoba, nakar so vse članice opravile sv. spoved in pristopile prihodnji dan v petek skupno k sv. obhajilu. Sv. maš, pri katerih so neumorno prepevale pevke iz Vogerč, se je služilo ta dan 11. Pred zadnjo sv. mašo ob 10. uri je bila pridiga č. g. dr. Arnejca, v kateri je zelo vzneseno in toplo priporočal češčenje Matere dobrega sveta, trdno velo in ljubezen do križev. Govore so krasili lepi, pretresljivi vzgledi. Vesele in zadovoljne so se opoldne družbenice zopet razšle.

Kazaze. (Smrt vojaka.) Dne 24. m. m. je umrl, previden s sv. zakramenti za umirajoče Prim Komar pd. Komar v Žužalčah, star šele 28 let. 4 leta je služil vojake in sicer pri 4. trdnjanskem topničarskem polku v Pulju, kjer je bil „Vormeister“. Bil je za eno leto superarbitriran. 8 dni pred smrtjo je dobil vnetje pljuč in bila je vsa pomoč zastoj. Mlad se vleže k večnemu počitku in miru. Ves oslabljen in izmučen je še zadnjo noč pred smrtjo v hudi vročini vstal s postelje in pogledal skozi okno v temno noč, na kar se je mirno spet vlegel. Kaj si neki iskal, Prim? Ali dan? Življenje? Morda si pa hotel le za trenutek pogledati v večnost? Zdaj si tam in nazaj več pota ni. Da si našel tam življenje večno! Počivaj sladko! — Pogreba njegovega se je udeležilo zelo mnogo ljudi, zlasti veliko mladeničev in moštva. Ženo in sorodnike tolaži Bog!

Ukve. Z veseljem smo se vrnili spomladi zopet domov v Ukve, katere smo morali l. 1915. zapustiti. Zaupali in verovali smo vladi, ki nam je obljubila, da zopet v kratkem času popravi razstreljene in od vojaštva opustošene domove. Toda obljuba je ostala le obljuba, prišla je jesen in popravljenega je še zelo malo. Mnogo hiš je še, ki nimajo oken, ki imajo pokvarjeno streho; kam bomo šli po zimi? Res spoznavamo težkoče glede prehrane in pomanjkanja delavskih moči, toda ako bi se delalo bolj smotreno in ne tako brez cilja, bi se najpotrebnejše vse eno lahko izvršilo. Ta in ona hiša bi se še mogla popraviti z malim trudom, ako bi se popravila streha, toda vsled dolgotrajnega jesenskega dežja bo škoda vedno večja. Kaj nam to pomaga, da pošlje vlada komisijo, ki preceni škodo, ki se ne popravi? Imamo tudi slabe poštne zveze. Že spomladi so nam obljubili, da se otvori v Ukvah poštni urad, pa ga še sedaj nimamo. In kar je najlepše, moramo sami drago plačevati poštnege sela, ki pri naša pošto iz bližnjega Naborjeta. Kako pride poštna uprava do tega, da ne samo, da nam ne preskrbi primernege prostora za poštni urad, ampak da vrhu tega, da plačujemo drago pošto, potem še ravno toliko plačamo poštnege sela za

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

dostavljanje. Zahtevamo, da se skoraj pri nas odpre tako potrebna pošta. Želeli bi slednjič tudi redne in točne aprovizacije. Res ni mnogo, kar dobimo na karte, toda vsaj to naj bi se po možnosti redno med nas razdelilo. Uganka nam je, kje tiči sladkor za vkuhanje in zakaj so dobili zadnjič nekateri po cel liter petroleja, drugi pa le pol litra.

Naše žrtve.

Iz Ruške fare so sledeči možje in mladeniči darovali svoje življenje za dom in cesarja, deloma padli v vojski, deloma vsled dobljenih ran umrli v bolnišnicah: Leta 1914.: Štefan Vrisnik 18. 10.; 1. 1915.: Valentin Job 31. 3.; Ferdinand Konič, pd. Puče, posestnik, 25. 5.; Jožef Komar 2. 6.; Ferdinand Furjan 15. 7.; Janez Job 6. 10.; Vincenc Rosenzopf 10. 10.; Janez Ročnik 16. 10.; Janez Maierhofer 6. 11.; N. Schneeweiß, gozdar; Jožef Rozenzopf 8. 11.; 1. 1916.: Rupert Job 18. 11.; Boštjan Thaller 27. 3.; Peter Lamprecht 30. 4.; Janez Koše 5. 6.; Valentin Oranč 17. 6.; Janez Kristofl 6. 7.; Valentin Rosenzopf 13. 8.; Jakob Maierhofer 15. 9.; Valentin Oswaldi 10. 10.; Pavel Vajncerl; 1. 1917.: Jožef Korak 11. 10.; Franc Drug 30. 12.; 1. 1918.: Janez Polesnik 22. 4.; Šimon Hudelist 5. 7. — Pogrešajo se sledeči vojaki že dolgo časa: Tomaž Mohar, Jakob Lušin, Rudolf Stuk, Janez Neuhuber, Matija Volaučnik, Lorenc Pirk. — Odlikovani so bili: Jožef Furjan z veliko in malo srebrno medaljo, Andrej Silan z malo srebrno medaljo.

Razpis nagrad za najboljše skladbe.

Z namenom, da začne čimprej zopet z rednim izdajanjem glasbenega lista „Novi Akordi“ in v izpodbudo glasbenega ustvarjanja razpisuje podpisano založništvo „Novih Akordov“ štiri nagrade za najboljše skladbe in sicer:

1. za dvoročno klavirsko skladbo v znesku K 700.—
2. za samospev in klavir 500.—
3. za moški zbor 400.—
4. za mešan zbor 400.—

Jugoslovanski skladatelji, ki se hočejo udeležiti tekm, naj dološijo svoje dobro čitljive rokopise (z geslom in imenom ter naslovom skladateljevim v zaprtem kuvertu) najkasneje do 1. decembra 1918 uredništvu „Novih Akordov“ (dr. Gojmir Krek) na Dunaju XV/1, Mariahilfer-Gürtel 29/II.

Vsak skladatelj lahko tekmuje s poljubnim številom skladb. Tekmovati morejo le izvirne skladbe, ki še niso bile nikjer objavljene. Tudi obdelave so izključene. Sicer je pa skladatelj na prosto dana vsebina, značaj, oblika in obseg. Vendar naj nobena kompozicija ne prekorači 12 strani v tisku in obliki „Novih Akordov“.

Glede vsake vpisane skladbe si pridruže založništvo, oziroma uredništvo „Novih Akordov“ pravico, da jo objavi v listu proti plačilu običajnega (sedaj izdatno zvišanega) sotrudniškega honorarja. Isto velja tudi o skladbah, ki jim bo posebno, v ta namen sestavljeno razsodišče prisodilo nagrade. Avtorjem teh skladb pristaja razen nagrade še pravica do običajnega sotrudniškega honorarja.

Srbakim vokalnim skladbam je podložiti tekst ne le v cirilici, temveč tudi v latinici.

Založništvo „Novih Akordov“
L. Schwentner, Ljubljana.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Ponujam za odjeme v večji množini: **Lug, nadomestilo za lug** (tekoče) v pripravo luga in ki se more tudi namesto sode porabiti, **nadomestilo za milo, pralni prašek, terilne krtače, metle iz riževga dračja, pasta za čevlje, mast za usnje in loščilo**. Trgovina mila **Fr. Siebert**, Celovec, Stauderhaus.

Volnene rute, žensko jopo in vrhnja dela čevljev za 10 letnega otroka zamenjam za živila. K. K. v tiskarni Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26.

Kravo — molznico

kupi **Ivan Hochmüller**,
Beljak, Eugenstraße 15.

Daj nam mir, Gospod!

Pesem za 3 ženske glasove in orgle
se dobi pri šolsk. ravnat. **A. Kosi-ju, Središče** (štaj.).
Partitura 80 h, pevski part 80 h.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelih, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi
oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

Bartolomej Pirc

brivski mojster (vojni invalid)

Celovec, Kardinalsplatz 6

se priporoča slavnemu občinstvu v mestu kakor tudi na deželi za obilni obisk.

Parilnik za krmo,

pocinjen

vlit kotel s pokrovom

in

vlit kotel za 250 litrov

poceni odda

Franc Kraut v Pliberku.

100.000

hvaležni odjemalci potrjujejo, da **Koreninski pokončevalec „Riabalas“** v treh dneh brez bolečin odstranjuje kurje oči, bradavice, trdo kožo. Uspeh z jamčen. Cena 3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 11 K. **Zobobol** odpravlja „Fides“, če trdovraten revmatizem povzroča zobobol, kadar so vsa sredstva odrekla in če so zobje votli. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 3 škatljice 7 K, 6 škatljic 11 K. Nič več zobne kamnene nase, nič več slabega duha iz ust! **Snežobele** zobe dobite po zobnem fluidu „Xiris“. Takojšnji učinek! Cena 3 K, 3 steklenice 7 K.

Podgane, miši

se popolnoma iztrebi s podgansko smrtjo. Če ne pomaga, denar nazaj. 100 zahvalnih pism. Cena 4 K, 3 škatljice 9 K. Stenice, uši, bolhe, ščurke uničuje z zalogo vred korenito „Thiera“. Cena 3 K, 3 kartoni 7 K, prašek zoper uši zraven 2 K.

KEMENY, Košice (Kassa), poštni oddelek 12/660, Ogrsko.

Kupim

vsako množino mošta, kisa, žganja.
Cena po dogovoru.

Franc Potočnik, Drvešavas, p. Pliherk.

Ženitna ponudba.

Mladenec, star 29 let, vojaštine popolnoma prost, z letnim dohodkom nad 3000 K, želi v svrhu ženitve seznaniti se z deklico kmečkih starišev ne nad 28 let staro, ki bi imela lastno srednje veliko posestvo. Tajnost častna stvar. Cenjene ponudbe, če mogoče s sliko, se prosi na naslov: „Srečna“, poste restante, pošta Favornik na Gorenjskem, Kranjsko.

Razpis najemnine.

S 1. januarjem 1919 se odda v najem

gostilna „pri Cinglcu“
na Trati pri Glinjah.

K isti spadajo tudi prostori za prodajalno, velika dvorana za prirejanje iger, gospodarska poslopja, okoli 6 birnov posesti, blizu 3 orale travnikov in lep sadni vrt.

Pogoji se izvejo pri gospodu Janezu Fricu istotam ali pri g. Andreju Vidmanu, posestniku na Loki.

Zaprte ponudbe naj se pošljejo z nadpisom „Gostilna“ do **31. oktobra 1918** na

Hranilnico in posojilnico v Glinjah
pošta Borovlje.

Išče se

priden in zvest hlapec

v župnišče z manjšo kmetijo. Plača po dogovoru. Ponudbe pod zn. „Hlapec“ na upravništvo „Mira“ št. 40 v Celovcu.

Vzgojišče za deklice (internat)

čč. šolskih sester v „Narodni šoli“ v St. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem se priporoča p. n. slovenskim staršem. Sprejmejo se **deklice**, ki želijo obiskovati v hiši se nahajajočo **štirirazredno ljudsko šolo**.

Na svoji četrt ure od „Narodne šole“ oddaljeni pristavi sprejmejo čč. šolske sestre tudi več **dečkov**, ki želijo obiskovati „Narodno šolo“, v vzgojo in oskrbo. Šolsko leto se prične dne **5. novembra 1918**.

Plačilo 70 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v St. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, kirdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno barva. 1 steklenica s poštnino vred K 3'60.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2'85. — Povzetje 45 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.